

ΜΥΤΙΛΗΝΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 5 ΤΟΥ ΓΕΝΑΡΗ 1945

ΑΝΤΙΦΑΣΙΣΤΑΣ

ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΝΟΜΟΥ ΛΕΣΒΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΛΙΑΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΝΕΩΝ (ΕΠΟΝ)

Παλεύω και τραγουδάω. Άμα λάχει ξέρω και πθαίνομαι. Άμα δέν πεθάνω, πάλι τραγουδάω. Παλεύω και τραγουδάω. 'Η ζωή είναι δική μου. 'Η χαρά είναι δική μου. ('Ισπανικό τραγούδι)

“ΞΕΡΟΥΜΕ ΝΑ ΠΟΛΕΜΑΜΕ...”

Η Χριστουγεννιάτικη εποποιία είναι εποποιία της Λεσβιακής νεολαίας. Κι' η νίκη του νησιού μας είναι νίκη της λεσβιακής νιότης. Πού βρέθηκε η όρμη, πού βρέθηκε το ψυχικό σθένος που αντιμετώπισε τη μαύρη επέλαση; Πού βρέθηκαν τ'αγρυπνα μάτια και τ'αδαρμένα χέρια που κράτησαν τους επιδρομείς; Έμεις εδω στην ήσυχη γωνιά της γης, στον ειρηνικό τόπο μας πούθε πήραμε αυτή τη δύναμη; Πούθε άλλου παρά απ' το δικαιο του αγώνα μας; Πούθε άλλου παρά απ' την απόφασή μας να ζήσουμε λεύτεροι; Πούθε άλλου παρά απ' το ότι αγωνιζόμεσταν «όπερ βιωμών και εστιών»;

Ήσυχος και ηρώοι και ειρηνικοί. Άλλά μη μ'ας πλησιάζεις έχτρώ. Μη ζητάς να καταλάβεις, οτι ο αγώνας μας στέριωσε. Μη γυρέψεις να φέρεις τη σκλαβιά σ'εκείνον που μόχθησε για τη λευτεριά και με το αίμα του τη ξαγόρασε. Ότι με αίμα αποχτήθηκε με αίμα παίρνεται πίσω.

Μη μ'ας ζυγώνεις έχτρώ. Υπάρχει εδω μι'α νεολαία, υπάρχουν εδω νεανικές καρδιές που φλογίζονται απ' το δικαιο του αγώνα τους. Υπάρχουν νέοι και νέες ήφραιστειώδεις. Μην παύετε με τη φωτιά. Τώδειξαν τα νειάτα της Αθήνας. Τώδειξαν τα νειάτα της Ελλάδας. Τώδειξαν και προχτές τα νειάτα της Λέσβου. Ο θάνατος δ'ε μ'ας φοβίζει. Τό δείξαμε. Άνοξίσαμε τ'α στήθια μπροστά στις μπούκες των κανονιών, μπροστά στις κάνες των πολυβόλων.

Ήσυχος και ηρώοι και ειρηνικοί. Άλλά γενόμεστε σίφουνας που ανταριάει, γενόμεστε θύελλα που σαρώει, γενόμεστε φωτιά που φλογίζει κι' εξαχνίζει κι' οδηγεί, σ'αν έρται η ώρα, σ'α μ'ας χτυπά τ'αδικο.

Νά ποι'ο είμαστε τ'α Έλληνόπουλα. Μ'ας ξέρουν τ'α βουνά της άρβανιτιάς. Μ'ας ξέρ' ο Κίσαβος κι' η Πίνδος, μ'ας ξέρουν και τ'α μπλόκια. Ξέρουμε να πολεμάμε.

ΤΟ ΒΗΜΑ ΜΑΣ ΚΥΤΤΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ ΧΡΟΝΟ...

Η πορεία του χρόνου συνεχίζεται. Όμαλή, πάντα της κυκλικής. Είναι ο νόμος της αδιάκοπης κίνησης, που διαφευγεται. Ο ένας χρόνος ήρριμα άφίνει τη θέση του στον άλλο. Σε κάθε τέτοιο πέρασμα απ' τον ένα χρόνο στον άλλο, μ'ας δίνονται λίγες στιγμές για να συγκεντρωθούμε, να μαζέψουμε τις σκέψεις μας να κάνουμε τον απολογισμό του χρόνου. Άκόμα να αναμετρήσουμε τις δυνάμεις μας πριν εξομησουμε στους καινούριους αγώνες μας.

Ο αγώνας μας σ' ολάκισρη τη χρονιά που διάβηκε ήταν ο σκληρός αγώνας μι'ας φυλής για τη κατάχτηση της λευτεριάς της. Ο φασισμός θεριό αιμοβόρο, λιμανίσταν τη χώρα μας. Μ'α μεις υψώσαμε το κορμί μας, κάστρο ανίκητο, ενάντια του ται νικήσαμε. Ο ξένος φασισμός έφυγε κινηγημένος απ' τον ΕΛΑΣ, τον ίδιο τον λαό μας. Μ'ας έμεινε ένα απολειφάδι ντόπιου φασισμού που καιοφυλαχτεί άλλότες κρυμμένος κάτω από άπατηλές μάσκες, κι' άλλότες πάλι προκλητικός, ξέσκεπος. Καιοφυλαχτεί κι' ενεδρεύει, ο ντόπιος φασισμός. Και τον είδαμε στις προσπάθειές του σ' ολάκισρη αυτό το χρόνο να ζητά, καθι-σμένος πάντα σε ξένα φτερά,

ανάλογα με τις περιστάσεις, να σκλαβώσει τον Έλληνικό Λαό που μόνος αυτός πολέμησε αληθινά για τη λευτεριά του.

Μ'α ο αγώνας δέν τέλειωσε. Τώρα αρχίζει ένας πιο μεγάλος αγώνας. Ίσως πιο μεγάλος κι' από κείνον που κάναμε ενάντια στον ξένο δυνάστη. Ο αγώνας αυτός είναι αγώνας για να κρατήσουμε αυτά που καταχτήσαμε. Είναι αγώνας μι'ας φυλής για την άνοδο, τον πολιτισμό. Από κόσμο χωρίζονται μπροστά μας. Ο παλιός, συντηρητικός, λαοπλάνος, οπισθοδρομικός, κι' ο καινούριος, δυνατός αγωνιστής, πρωτοπόρος. Για τούτο κι' ο αγώνας μας θ'ανα σκληρός. Όλοι μ'ας θ'α γενούμε στρατιώτες. Θάμιαστε πάντα σ' επιφυλακή, άγρυπνοι φρουροί των καταχτήσεών μας. Τό μάτι μας θ'ανα άγρυπνο. Κάθε κίνηση του φασισμού, όσοδήποτε μικρή κι' αν είναι δέν πρέπει να μ'ας ξεφεύγει. Ο καθένας μας θ'α γενεί μι'α πολεμική μηχανή, ένα κάστρο. Και πάνω απ' όλα χρειάζεται η πειθαρχία. Μι'α έσωτερική πειθαρχία, συνειδητή, που να βγαίνει μέσα απ' τον αγώνα μας. Μι'α τέτοια άταύτηνη πειθαρχία χρειάζεται για να διαβούμε τό δύσκολο δρόμο της νίκης.

Ο καινούριος χρόνος π'αίνοντα δ'ε μ'ας μιλά για εθιόλες νίκες κι' απόλαυες των αγώνων μας. Μ'ας υπόσχεται αγώνες και πάλι αγώνες. Μ'α μεις η νέα γενιά σηκώνουμε τό χέρι κι' ορκιζόμεστε βροντοφωνάζοντας. Θ'α αγωνιστούμε. Η νίκη είναι δική μας.

1944-1945

Άγώνας για τη λευτεριά και την επιβίωση Άγώνας για την άνοιχοδόμηση του τόπου.

Ο χρόνος που φεύγει στέκεται ταυτόχρονα κι' η άφρηρία μι'ας καινούριας ζωής. Ξεκινώντας απ' αυτό που πραγματοποιήσαμε θ'α βρούμε τό μέτρο και τον οδηγό των νέων μας επιδιώξεων, των νέων μας αγώνων.

Για τ'α Λεσβιακά νειάτα ο χρόνος που πέρασε ήταν ένας σταθμός. Πρώτη φορά η νεολαία του νησιού φωτισμένη κι' οδηγημένη απ' την ΕΠΟΝ μετέχει ενεργητικά στην κοινωνική του τόπου ζωή. Κι' είν' ακόμα η πρώτη περίπτωση που οι νέοι έτοιμα κι' αειθαρημένα δουλεύουν για την επίτευξη ιδιων ιδανικών.

Σε κάθε τομέα δουλειάς, οι νέοι είναι πρώτοι και καλύτεροι. Μαχητικότεροι απ' όλους στον αγώνα για τη λευτεριά του τόπου αγωνίζονται ταυτόχρονα και με περισσότερη θερμότητα για την επιβίωση του λαού και τη δημοκρατική αναγέννηση του τόπου.

Μυστικά και κάτω απ' την τρομοκρατική τρομοκλούθηση του έχτρώ οι νέοι δουλεύουν κι' ετοιμάζονται. Πρωτοστατούν οι νέοι στον αγώνα κι' είναι οι πρώτοι που δέχονται τ'α χτυπήματα του καταχτητή και των συνεργατών του. Φλογιστή πρωτοπορία στη μάχη για τη λευτεριά και την επιβίωση, η λεσβιακή νεολαία χαρίζει ηρωικούς συναγωνιστές της στην υπόθεση του λαού. Τ'α νειάτα δ'ε διατάζουν κι' ούτε τρομάζουν απ' την τρομοκρατία του καταχτητή. Κοιτάζουν μ'αυτοπεποίθηση μπροστά και παλεύουν για μι'α καλύτερη ζωή.

Ξεσηκώνονται σύσσωμα ενάντια στη προσπάθεια της επιστράτευσης και με την άκατάβλητη μαχητικότητά τους άποφεύγουν να άλυσοδεθούν στο «νεκροταφείο εργασίας» του φασισμού.

Πρέπει να σημειωθεί ιδιαίτερα πως η ΕΠΟΝ είναι εκείνη που ανέλαβε στο νησί την πρωτοβουλία για την ογάνωση της γυναικάς. Κι' οι τελευταίοι αγώνες μας—οι αγώνες που φανέρωσαν τους κρυμένους θησαυρούς της γυναικάς ψυχής—

έδειξαν πόσο καλά και στον τομέα αυτόν είχε κάνει τη δουλειά της η ΕΠΟΝ.

Η μέρα της λευτεριάς βρήκε τ'α νειάτα ετοιμασμένα να άρχισουν τό έργο της άνοιχοδόμησης. Από όλα τ'α σημεία του νησιού έρχονται μηνύματα για τό ξημέρωμα μι'ας καινούριας ζωής. Σκορπίζουν τ'α σκοτάδια της φασιστικής νυχτιάς, που όχτω χρόνια τύλιξε τη χώρα, και τό φως μι'ας νέας ζωής ανατέλλει. Αναγνωστήρια, βιβλιοθήκες, λέσχες νέων, άθλητικοί σύλλογοι, όμιλοι εκπαιδευτικής κίνησης. Ένας άτέλειωτος αγώνας για άναδημοσύνη! Χιτίζει η νέα Γενιά κι' άναδημοσύνη. Χιτίζει μαζί κι' άγρυπνά! Άγρυπνά γιατί οι λύκοι προομένον κι' ετοιμάζονται απ' τη μέρα που λυτρωθήκαμε. Όλες οι σκοτεινές δυνάμεις κινήθηκαν για να πνίξουν με τη βία η μέσα στο αίμα τη νιογέννητη λευτεριά μας.

Μαχητικοποιεί με την π'αλληλεγγύη ατσία της ολόκληρη τη μ'αζα του λαού μας που ξεσηκώνεται άτρονταχτη να διαφεντέψει τις καταχτήσεις του και τη λευτεριά του.

Έκλεινε πιά ο χρόνος όταν τ'α Λεσβιακά νειάτα έγραψαν στα «Μπλόκια» την εποποιία ενάντια στην άπόβαση των Μάρβων. Πέντε ολόκληρες μέρες ψυχικής υπερέντασης κι' αγώνα άδάμαστον χάρισαν στο νησί μας τό δικαιο να ζει λεύτερο και τιμημένο.

Μ'α η θριαμβευτική εποιντική πρωτοπορεία δ'ε σταματά στο σημείο αυτό. Οραματιστές μι'ας καινούριας λεύτερης και πολιτισμένης Ελλάδας, περνούμε τό σκαλοπάτι του καινούριου χρόνου.

Τριγύρω ακόμα κ'απνοι άνεβαίνουν απ' τ'α χαλάσματα του φασισμού. Κι' οι έχτρώ του λαού προομένον. Η νίκη μας δέν όλοκληρώθηκε. Μπροστά μας άνοιχεται ο δρόμος για την μελλογική άνοιχοδόμηση της Ελλάδας. Ταυτόχρονα μ'ας (Η συνέχεια στη 2η σελίδα)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

1945

Ο καινούριος χρόνος μ'ας βρ'ισκει πιο δυνατούς πιο άποφασισμένους στον αγώνα μας. Η τελευταία νίκη μας η τελευταία νίκη που μ'ας έδωσε τό 1944 και που με τη χαρά της άρχισε ο καινούριος χρόνος μας ψυχώνει και μ'ας δίνει κουράγιο για άνώτερη πρόγμια. Ο καινούριος χρόνος θ'α μ'ας δώσει τό τελειωτικό έπαθλο των αγώνων μας. Των πολύχρονων αίματηρών και τιμημένων αγώνων της νέας γενιάς και των λαών για λευτεριά και λαοκρατία. Με τό κεφάλι ψηλά, περήφανοι, άτσαλωμένοι και όίγουροι για τη νίκη του δικίου αγώνα μας άς τραβήξουμε μπροστά, τ'α νειάτα της Λέσβου για τη δημοσύνη μι'ας λεύτερης κι' ανεξάρτητης Ελλάδας. Μι'ας πατριδάς τέτοιας όπως την άνειρωτήκε ο λαός μας από τό 1821 μέχρι σήμερα. Την τύχη μας την κρατούμε σ'α χέρια μας. Και γι' αυτό θ'α νικήσουμε.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΝ

Όλόκληρος ο κόσμος έμεινε μ'άνοιχτο τό στόμα από θαυμασμό και καμώρι για τη νέα γενιά του νησιού μας. Όλόκληρος ο κόσμος είδε την ΕΠΟΝ στον αγώνα της που κράτησε πέντε μερόνυχτα και τη θαύμασε. Τ'α νειάτα, ο παλμός της ένθουσιώδικης Λεσβιακής νεολαίας ήταν η κυριαρχούσα νότα μέσα στην επαναστατική συμφωνία του λαού κατά τις μέρες αυτές του αγώνα του. Άπό παντοφ ή φωνή της νιότης θρυλόχωνε κι' ένθουσιώδε κι' έδινε τό νιορταστικό τόνο στον αγώνα μας. Όλες οι έφημερίδες, όλα τ'α στόματα έπλεξαν τό έγκώμιο της ΕΠΟΝ. Όλοι έδαν τη μαχητικότητα της νέας γενιάς του νησιού μας και πείστηκαν πως με τέτοιους φρουρούς οι λευτεριές μας είναι σίγουρες.

ΙΔΕ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Με φρίκη κι' άγανάχτηση τ'α νειάτα κι' ο λαός της Μυτιλήνης πληρόφορηθηκε τ'α καμώματα του «πιο γελοίου όνταριού της πόλης» Ν. Γ. Σαλατέλλη. Ποιός έπλησε τό δολοφονικό του χέρι για τό στρέψει ενάντια στον αγώνα με τό σκοπό να προκαλέσει έπεισοδία που θ'α ματοκυλόσαν τό νησί μας; Και τι δόση παληανθροπιάς και θρασυδειλιάς και ξετοπιωσιάς πρέπει να διέθετα ο χτηνάθρωπος για να φτάσει εκεί που έφτασε, στην πιο φρικαλέα, στην πιο άποκροστική προδοτική πράξη ενάντια στον τόπο και στο λαό του; Και ξέρεται ποιός είναι ο Ν. Γ. Σαλατέλλη; Είναι ο άρχηγός των νεοπροσκόπων του νησιού μας. Καμαρώστε τους δλους.

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

Πολλές φορές έχουμε πει, πολλές φορές έχουμε μιλήσει για τό φτωχό παιδί, για τό ευπόλυτο, γυμνό και πεινασμένο ελληνόπουλο και δ'ε θ'α πάψουμε ποτέ να τό λέμε όσο δ'ε λαβαίνονται τ'α άπαραίτητα μέτρα. Κύριοι είναι έγκληματική, είνε άνάκφραστη η άδικαφροτία που εξακολουθεί να δείχνεται για τό παιδί. Πρέπει να φροντιστεί τό μικρό ελληνόπουλο, τό μεγαλύτερο ίσως θύμα του πολέμου, απ' όλες τις άπόψεις. Κι' απ' την άποψη τροφής, και ντυσίματος και υγείας και χαράς. Δ'ε μπορούμε ν'άγνοούμε όλόμια καθός γίνεται. Μι'α μέριμνα τέλος πάντων από στοιχειώδη άνθρωπισμό επιβάλλεται.

Ένισχύστε τον Παλεσβιακό έρανο που θ'α γίννει τ'α φώτα για τό λαό της πολύπαθης Αθήνας και τό λαό της Σάμου.

ΞΗΜΕΡΩΝΕΙ

Του ΣΩΤ. ΣΚΙΠΗ

Η ώρα σιμώνει—φουντώσαν τ'α κλώνια, θριαντάφυλλα ή πλάση φροει σ'α μαλλιά της θ'α πάφουν οι ήλικες—τό λένε τ'α άνδρνια κι' η Ελλάδα όλη λάμψη θ'α βγει απ' τη σκλαβιά της.

Άν τόσοι—είν' αλήθεια—άνοιχτηκαν τάφοι και πόσοι άδελφοί μας θ'α λείψουν στην ώρα. Με τό αίμα τους όμως μεσούσανα έγραφή πως άφθαστη έστάθηκε η Ελλάδα και τώρα.

Η νύχτα που σότη μ'ας σκόρπισε πλ'ηθια, η νύχτα που πένθησε σε λίγο τελειώνει. Η άβγη ροδοσκάζει—τό λένε τ'α όρνιθια—και λιόχαρη μέρα λαμπρής ξημερώνει.

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ

Μέσα στο μεγάλο χωνευτήρι του 'Απελευθερωτικού μας αγώνα γενήκανε πολλά κράμματα που τωσ δὲ γνωρίζουμε οί πολεμιστές τοῦ ἔξωτικου ἢ τοῦ ἀπὸ σκοποῦ ἐσχάσανε. Καὶ σάν ἤσανε ὑπηρετήσανε πάνω σὲ παλιές διαταγές τοῦ ἐκπτώτου προλήθη βασιλιά, σχηματίσανε ἰτίς λευτερούμενες περιοχές ὁμάδες προσκόπων. Τίς δημιουργήσανε γιά ἀντίβαρο τῆς μεγάλης Νεολαιτιστικῆς ὀργάνωσης τῆς ΕΠΟΝ.

Μά ἐσχάσανε ὄλοι ἐκεῖνοι ποῦχανε τὴν πρωτοβουλία νά δημιουργήσουνε τέτοιες ὁμάδες, κάτι ποῦ εὐχαρίστως τοὺς ὀπενθυμίζουμε: Τὸ Σῶμα Ἑλλήνων Προσκόπων συνεχίζοντας τὴν ἠρωϊκὴ του δράση δὲν κατόρθωσε παρ' ὄλας τίς προτρεφείες τοῦ Γλύμπουργκ νά μείνει ἀδιάφορο στὸν μεγάλο ἀγῶνα τοῦ λαοῦ. Κι' ἐντάχθηκε στὴν ΕΠΟΝ γιά νά βοηθήσει ἐνεργά στὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα κι' ὄχι μονάχα ἐντάχθηκε μὰ μπήκε σὺσσωμο σάν ἕνα σῶμα, σά μιά ψυχὴ ἀπ' τὸν Γενικό του Ἐφαρο ἴσαμε τὸ τελευταῖο λυκόπουλο. Μπήκε γιά νά πολεμήσει. Καὶ πολέμησε ὅπως κείνο ξέρει. Ὅπως πολέμησε κι' ἀγωνίστηκε στὸ Ἀντίνι, στὴ Χαλκιδική, στὴν Κόρινθο. Καὶ ρωτᾶμε: Οἱ ἔδω προσκόποι σὲ ποῖο σῶμα προσκόπων ἀνήκουν; Πάντως κάθε ἄλλο θάναϊ παρὰ Ἑλληνες πρόσκοποι.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Ἐστερα ἀπὸ ἄκαρπες προσπάθειες χρόνων καὶ χρόνων ἡ Μυτιλήνη ἀποκτᾶ κι' αὐτὴ—σάν ὄλες σχεδὸν τίς πόλεις τῆς Ἑλλάδας—τὴ βιβλιοθήκη της. Χρειάστηκε νά γίνει μιά ὀλόκληρη ἐπονίτικη ἐκστρατεία γιά νά πραγματοποιηθεῖ τελικά τὸ δνεῖρο τῶσων ἀνθρώπων ποῦ διψοῦσαν γιά μόρφωση.

Ἡ Βιβλιοθήκη θά στεγαστεῖ στὸ κτίριο τοῦ Φ.Ο.Μ. Θά πλουτιστεῖ μὲ τὰ βιβλία τοῦ Δ. Βερναρδάκη, ποῦ χρόνια κλεισμένα τᾶφαγε ἡ σκόνη στὰ ὀπόγεια τοῦ Γυμνασίου, καὶ μὲ τὰ βιβλία ποῦ ἔχει συγκεντρώσει ὁ Δῆμος μας.

Ἡ παραλαβὴ τῶν βιβλίων ἄρχισε καὶ σύντομα θ' ἀρχίσει κι' ἡ λειτουργία τῆς Βιβλιοθήκης.

1944 - 1945

(Συνέχεια ἀπ' τὴ 17 σελίδα)

Μπαίνει καὶ τὸ καίριον τῆς περιφρούρησης καὶ τῆς ἐξασφάλισης τῶν κυριαρχικῶν δικαιωμάτων τοῦ λαοῦ καὶ τῆς νέας γενιάς. Στὴ νέα γενιά πέφτει ἡ τιμὴ ν' ὀργανώσει πρώτη τὴν κλινοῦσα ζωὴ. Ἀκόμα αὐτὴ θά πολεμήσει καὶ γιά τὴ δικαίη ὀπόθεση τοῦ λαοῦ.

Στὸν καινούριον χρόνο ἡ νέα γενιά πρέπει νά σταθεῖ πάλι ἡ μαχητικὴ πρωτοπορεία τῆς στρατιάς γιά τὴ λευτεριά καὶ τὸν πολιτισμὸ τῆς χώρας.

Τὴν ψυχὴ της νά τὴν φλογίζει ἡ ἀγάπη στὴν πατρίδα, τὸ μῖσος στὴν τυραννία, τὸ πάθος γιά τὴ λευτεριά καὶ τὴ λαοκρατία.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΠ ΤΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΜΑΣ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Ἡ ΕΠΟΝ Μυτιλήνης στὴν προσπάθειά της νά δώσει στὰ νιάτα μας τὴ ζωὴ ποῦ τόσο ἀπερηθότανε τούτα τὰ χρόνια, διοργάνωσε μὰ σειρά μικρὲς γιορτὲς μὲ τὸν καινούριον χρόνο. Μὲ τούτη τους τὴν προσπάθεια θέλησε νά δώσει στοὺς Ἑπονίτες καὶ τίς Ἑπονίτισσες τὴν δημοφῆ ὀικογενειακὴ ἀφιόσφαιρα τῆς μεγάλης ὀκογένειας τῆς ΕΠΟΝ. Τὰ νιάτα μας μέσα στοὺς τίς δημοφῆς γιορτὲς, τίς γεμίτες ἀπὸ τὸν ἐνθουσιώδικον τους παλιὸ βοήκανε κάτι ποῦ δὲν τὸ ξέρανε. Βοήσανε τὸν ἀγνωστο ἴσως πνευματικὸ κόσμον ποῦ ζῶσα καὶ κινιότανε μακριὰ ἀπ' τοὺς νέους, τὰ παιδιά τοῦ λαοῦ. Ὁμορφῆ ποιημάτων, κολοδιελεγμένα μουσικὰ κομμάτια καὶ κολοδιελεγμένα τραγούδια πλαισιώσαν κάθε γιορτὴ. Τὰ νιάτα βοήσαν ἰτίς ζεστὲς αὐτὲς γιορτὲς κάτι ἀπὸ κείνον ποῦ τοὺς ὀπόσεται ἡ ζωὴ, ἡ νέα ζωὴ ποῦ θά βγεῖ ὄστερα ἀπ' τὸν πῖο μεγάλο ἀγῶνα τοῦ Αἰαοῦ γιά τὴ λευτεριά καὶ τὴν ἀνασχευατὴ τῆς Ἑλλάδας.

Κάθε ὀμάδα ἔκανε καὶ τὴ δικιά της γιορτοῦλα. Ἡ Μαθητικὴ ΕΠΟΝ ἔδωσε τὴ γιορτὴ της στὶς αἰθούσες τοῦ Ἐδμη-

μοτικῶ ὀχολιοῦ. Κόπησε ἡ πατροπαράδοτη βασιλόγεια μέσα σ' ἀντάστιχα τραγούδια καὶ ζητοκορυγές γιά τὴν ΕΠΟΝ τὸ ΕΑΜ καὶ τὸν θρωλικὸ ΕΛΑΣ. Ἀκόμα γιά τὴν ἐνίσχευση τοῦ τιμείου τους κάνανε ἕνα μικρὸ λαχεῖο ἀνάμεσά τους. Κι' ἡ ὄλη γιορτοῦλα φωνάξε ἀπὸ κλονὰ πὸς τὰ νιάτα καθοδηγημένα ἀπ' τὴν ΕΠΟΝ ἔβρουσε νά διασκεδάζουν ὀμορφῆ, νοικοκυρημένα καὶ χωρὶς τὴν ἐπὶβλεψη τοῦ παιδονόμου γιά τῆς βέρυας τοῦ δάσκαλου.

Κατόπι ὁ Βόρειος τομέας σὲ μὰ προσπάθεια καὶ τῶν τριῶν του ὀμάδων ἔδωσε μιά πλούσιμα γιορτὴ σὲ πνευματικὸ ὄλικὸ. Ὁμορφῆ κολοδιελεγμένα ποιήματα, μουσικὰ κομμάτια καὶ τραγούδια πλαισιώσαν τὸ ἐπονίτικον ἀπόγευμα.

Οἱ ὀμάδες τοῦ Κεντρικοῦ τομέα δώσανε κ' αὐτὲς τίς γιορτὲς τους. Ἡ πρώτη ὀμάδα Λαγκαδάς στὶς αἰθούσες τοῦ ΦΟΜ καὶ ἡ δευτέρη τοῦ Κισκιοῦ στὸ Γ' Δημοτικὸ.

Ὅλας οἱ γιορτὲς πλαισιώσαν με τὰ ἀντάστιχα καὶ τὰ ἐπονίτικα τραγούδια ποῦ δίνανε στὴν ὄλη γιορτὴ τὸν ἀμετρο ἐνθουσιασμὸ τῆς νιότης.

Τ' ΑΕΤΟΠΟΥΛΑ

Τ' αετόπουλα μας, μαζί μὲ τὸ λαὸ καὶ τοὺς συναγωνιστές των τῆς ΕΠΟΝ, ἀγωνίστηκαν στὸν τελευταῖον νικηφόρο ἀγῶνα ἐνάντια στὴ ξενικὴ ἐπέμβαση στὴν πρώτη γραμμὴ. Μικροὶ αἰτίοι, στὸ πλεῦρον τῶν σταυραϊτῶν τοῦ ΕΛΑΣ, κουβάλησαν πυρομαχικά, ἔφτιαξαν ὀδοφράγματα φώναξαν μὲ τίς καθάρεις φωνές των τὰ συνθήματα ποῦ πέντε μέρες δόνησαν τὸν ἀγῶνα τοῦ Αἰαοῦ. Μὲ τὴν ἠρωϊκὴ τους δράση τ' αετόπουλα ἔγιναν ὀπάρξεις ὀπολοῖσιμες. Κι' ὁ ἀνίδεος ἄποροῦσε γιά τὴ μαχητικότητα τοῦ μικροῦ παιδιοῦ, τοῦ ξυπόλυτου καὶ πεινασμένο ποῦ μέσα στὸ χιονόνερο φώναζε: Γκόου μπάκ. Ἀποροῦ-

σε γιάτὶ δὲ μπόρεσε νά χωνέψει τὴν ἀνυπολόγητη μεταβολὴ ποῦ ἔγινε καὶ γίνετα ἀδιάκοπα στὴ ψυχὴ κάθε ζωντανῆς ὀπαρξης.

Τὴν πρωτοχρονιά τ' αετόπουλα ὄλης τῆς πόλης σὲ συνεργασία μὲ τοὺς συναγωνιστές των τῆς Μαθητικῆς ΕΠΟΝ, ἐτοίμασαν στὸ Ἐδμη. Σχολεῖο μιά μικρὴ γιορτὴ. Τὸ πρόγραμμα τὸ ἔχχαν κάνει τὰ ἴδια τ' αετόπουλα.

Ἀπαγγελίες, τραγούδια καὶ μικρὰ σκέτες. Οἱ αἰθούσες τοῦ Σχολεῖοῦ ἀντιλάλησαν ἀπ' τίς φωνές των παιδιῶν ποῦ τραγουδοῦσαν τὰ νέα μας ἔθνικα τραγούδια. Μοιράστηκαν ἄφθονα γλυκά στὰ παιδιά κι' ἡ γιορτὴ τέλειωσε μέσα σ' ἕνα ἔξεσπασμα χαρᾶς κι' ἄδολον παιδικῶ ἐνθουσιασμοῦ.

Ν' ΑΝΟΙΞΟΥΝ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Πόσο δύσκολον πράμα εἶναι νά λειτουργήσουν σήμερα—μὲ τίς σχετικὲς προϋποθέσεις ποῦ ὀπάρχουν—τὰ σχολεῖα κανονικά, εἶναι ἕνα ζήτημα ποῦ τὸ νοιώθει κανεὶς εὐκόλα. Εἶναι αὐτονόητο πὸς ἡ παιδεία τοῦ λαοῦ δὲ μπορεῖ νά γίνει τέτοια ποῦ πρέπει νάνα ἂν δὲ γίνουν ὀτὸν τομέα τῆς ἐκπαίδευσης μας ἀλλαγές τέτοιες ποῦ νά μπορεῖ κανεὶς νά μιλά γιά μιάν ἀληθινὴ ἐκπαιδευτικὴ μεταρρῶθμιση.

Ἀσυγχρόνιστα προγράμματα, μέθοδες διδασκαλίας ἀψυχολόγητες καὶ ξεπερασμένες πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἄλλου, διδαχτικὸ προσωπικὸ ἀνεπαρκές, σὲ κατάρτιση καὶ σὲ ἀριθμὸ, ὄλοι αὐτοὶ κι' ἄλλοι πολλοὶ σοβαροὶ λόγοι συντελοῦν στὴ μόνιμη κακοδαιμονία τῆς ἐκπαίδευσης μας.

Ὅλα ὄμως αὐτὰ εἶναι προβλήματα ποῦ θά λυθοῦν

μόνον ἂμα ὁ λαὸς γίνει ὀδικῶ νοικοκύρης στὸ σπῆτι του.

Γι' αὐτὸ σήμερα—στὴ μεταβατικὴ περίοδο ποῦ περνᾶ—τὸ ζήτημα μπαίνει διαφορετικά: Τὰ σχολεῖα πρέπει ν' ἀνοίξουν! Ἡ νέα γενιά διψᾶ γιά μόρφωση καὶ κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νά τὴν κρατᾶ μακριὰ ἀπ' αὐτὴν.

Ἐπολογίζουμε τίς δυσκολίες ποῦ θά παρουσιασθοῦν. Ἐχουμε ὄμως πάντασ τὸ νοῦ μας στὴν θέρη ποῦ ζεσταίνει—στὸ μεγαλύτερο μέρος—τίς φυχές τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ μας κόσμου. Ὅλα τὰ ἐμπόδια θά ὀπερνηθοῦν μὲ λίγη καλὴ θέληση, καὶ τὰ σχολεῖα θά λειτουργήσουν ὅπως μπορεῖ νά λειτουργήσουν σήμερα.

Τὸ φῶς τῆς μόρφωσης πρέπει νά ὀδηγήσει τὴ νέα γενιά στὸ δρόμον τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς προόδου.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Η ΝΕΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

ΜΠΑΡΙ 3, ὄρα 10.45—Πληροφοροῦμεθα ἀπ' τὴν Ἀθήνα ὄτι σχηματίσε ὁ Πλαστήρας Κυβέρνηση.

Ὁ ἴδιος, ὄς πρωθυπουργός, ἔλαβε καὶ τὰ 3 πολεμικὰ ὄπουργεῖα: Στρατιωτικῶν, ἀεροπορίας καὶ Ναυτικῶν.

Ὁ κ. Σοφιανόπουλος, ὄπουρ, Ἐξωτερικῶν καὶ προσωρινός Τύπου.

Ὁ Γ. Σίβερης, ὀκονομικῶν καὶ προμηθειῶν (ἐφυλακίση τρεῖς φορὲς ἀπ' τοὺς Γερμανούς).

Περικλῆς Ράλλης, Ἐσωτερικῶν καὶ προσωρ. Παιδείας (τοῦ λαϊκοῦ Δημοκρατ. κόμματος).

Λ. Σακελλαρόπουλος, Συγκοινωνίας καὶ προσω. Τ.Τ.Τ.

Ν. Καλύβας, Δικαιοσύνης καὶ Ἐθν. Προνοίας.

Λαγιάνης (φιλελευθ.) Γεωργίας καὶ Ἐθν. ὀκονομίας.

Ἐφ. π. ο. υ. ρ. γ. ε. τ. α.:

Σπαῆς, ὄφουρ, Στρατιωτικῶν (τὸ μόνον μέλος ἀπ' τὴν κυβέρν. Παπανδρέου), φιλελευθ.

Θ. Κουντουριώτης ὄφ. Ναυτικῶν.

Μελᾶς, ὄφ. Ἐσωτερικῶν.

Μαυροκορδάτος ὄφουρ. παρὰ τῶ πρωθυπουργῶ.

Ὁ κ. Πλαστήρας εἶπε πὸς μόλις ἀποκατασταθεῖ ἡ τάξη θά γίνουν ἐκλογές.

ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΟ

Κάτω ἀπὸ συνθήκες ἀφορητες καὶ ἐξευτελιστικὲς ζῶν στὰ στρατόπεδα συγκέντρωσης—ποῦ ἔχουν καταντήσει τόποι θανάτου καὶ μαρτυρίου—οἱ ἀντιφασίστες στρατιῶτες κι' ἀξιωματικοὶ. Προδομένοι ἀπὸ ψευτοελληνικὲς κυβερνήσεις, Χτυπημένοι μὲ πολυβόλα καὶ τάνκς ἀπ' τὰ πληρωμένα τοιράκια τοῦ ματωβαμένου βασιλιά, στενάζουν σκλάβοι οἱ ἀδερφοὶ μας, οἱ ἠρωες τῆς λευτερίας, οἱ ἀγωνιστές τοῦ Ἐλ-Ἀλαμῆν.

Ἄρρωστοι, χωρὶς καμιά ἱατρικὴ περίθαλψη, στὰ κρεβάτια τοῦ πόνου νοιώθουν τὴν ἀστοργία καὶ τὴ βάρβαρη συμπεριφορὰ τῶν ἀνθρώπων ποῦ πούλησαν τὴ συνείδησή τους στὸ θρόνον.

Μακριὰ ἀπ' τὰ σπῆτια τους οἱ ξενητεμένοι μας συναγωνιστές νοσταλγοῦν τὴν πατρίδα. Κάθεδιὰβημά τους γιά τὴν καλύτερωση τῶν ὄρων τῆς ζωῆς των ἡ γιά τὴν ἐπιστροφή τους στὴν Ἑλλάδα

ἔχει σάν ἀποτέλεσμα πῖο σκληρὴ, πῖο μαύρη τρομοκρατία.

Στέλνουν στὴν Ἑλλάδα ἀδιανά τὰ βαπόρια καὶ μένουν στὴν Αἴγυπτο—γυμνοὶ καὶ ρακενῶντο—οἱ ναῦτες μας, ἀκρωτηριασμένοι καὶ λαβωμένοι, θύματα τῶν τορπιλισμῶν καὶ τῶν ναυαγίων.

Κι' ὄλα αὐτὰ γιάτὶ δὲ συμφέρει στὸ βασιλιά καὶ τὴν προδοτικὴ κλίκα του ὁ ἔρχομος στὴν Ἑλλάδα τῶν μαρτύρων τῆς τεταρταυγουστίνανης δικτατορίας τοῦ Καίρου.

Ὅλα αὐτὰ γιάτὶ ὁ προδοτῆς τῆς Ἑλλάδας βασιλιάς ἤθελε νά ξανακαθίσει μὲ τὴ βία στὴν πλάτη τοῦ λαοῦ.

Οἱ συναγωνιστές μας στενάζουν στὴν ἔρημο! Καθηκόν μας ἐπιταχτικὸ νά τοὺς βοηθήσουμε. Νά κινηθοῦμε γιά νά γυρίσουν στὴν πατρίδα μας οἱ σκλαβωμένοι ἀδελφοὶ μας τῆς ἀφρικανικῆς ἔρημος.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΕΡΟΣ ΛΟΧΟΣ

Τί γίνεται λοιπόν μὲ τὸν Ἴερό—λεγόμενο—Λόχον; Οἱ πληροφορίες ἀπ' τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου ἔρχονται ἀπανωτές καὶ προκαλοῦν τὴν ἀηδία καὶ τὴν ἀγανάκτηση τοῦ κόσμου γιά τὴν τρομοκρατία, τὴν ἀσχερότητα, τὴν ἀδιαντροπία καὶ τὴν ἀνανδρία τῶν ἀνιέρων Ἴερολοχιτῶν. Τὰ τελευταῖα γεγονότα τῆς Σάμου ἀποδείχουν τὸ τί ζητᾶ καὶ πὸς θέλει νά τὸ ἐπιβάλει ὁ Ἴερός Λόχος ποῦ τῶνομια του ἀποτελεῖ βρισία καὶ βεβήλωση τῆς ὄνομασίας.

Τοιράκια τοῦ βασιλιά τσανακογλύφτες κι' ἔρπετοὶ ἀρματώθηκαν καὶ στράφηκαν ἐνάντια στὸν εἰρηνικὸ μᾶ γενναῖο καὶ περήφανο λαὸ τῶν Ἑλληνικῶν νησιῶν γιά νά κερδίσουν ἄστρα καὶ γαλόνια οἱ πατριδοκάπηλοι κι' οἱ βασιλόδοιοι.

Καὶ κήρυξαν τὸν πόλεμον στὴ Σάμο ἐνάντια στὸ λαὸ καὶ σκότωσαν καὶ ρήμαξαν καὶ δολοφόνησαν καὶ κακοποίησαν καὶ καταβασάνισαν τοὺς ἠρωϊκοὺς Σαμιῶτες σὲ συνεργασία καὶ ἀμίλλα μὲ τὰ ντόπια καθάρματα τῆς γκεσταπὲ μὲ τοὺς προδοτές

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

σὲ λίγα ἀντίτυπα

Γ. ΖΕΥΓΟΥ

ΣΥΝΤΟΜΗ ΜΕΛΕΤΗ

ΤΗΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Εἶναι ἕνα βιβλίο ποῦ πρέπει νά διαβαστεῖ ἀπ' ὄλους. Ἐξετάζει ἀπὸ μιά νέα σκοπιά τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 1821 καὶ βάζει τὰ πράγματα στὴν θέση τους. Μὲ τὸ βιβλίο τοῦ σγ. Γ. Ζεύγου ὁ ἐπαναστατημένος ἑλληνικός λαὸς τοῦ 21 βρίζει τὸν ἀπολογητῆ τῶν ἀγῶνων του

ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. 150

καὶ τοὺς πεμπτοφαλαγγίτες ποῦ λευτέρωσαν ἀπ' τίς φυλακές τῆς Σάμος. Νάτος ὁ «Ἴερός» Λόχος τὸ πῖο ἀντιδραστικὸ, τὸ πῖο μαῦρον στρατιωτικὸ σῶμα ποῦ σχηματίσαν ποτέ οἱ τύραννοι ἐνάντια στοὺς λαοὺς.